

Rosa Engler

VELKÁ KNIHA O PUDLECH

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Rosa Engler

Velká kniha o pudlech

Vydala Grada Publishing, a.s.

U Průhonu 22, Praha 7

obchod@grada.cz, www.grada.cz

tel.: +420 234 264 401, fax: +420 234 264 400

jako svou 4512. publikaci

Odpovědný redaktor Jiří Krejča

Přeložila Zuzana Otradovská

Sazba Q Point, Praha

Foto na přední straně obálky © Diane Lewis

Foto na zadní straně obálky © Karin Gruber, Natalia Kostikova

Počet stran 160

První vydání, Praha 2011

Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a.s.

Originally published in German by Kynos Verlag Dr. Dieter Fleig GmbH,
Germany 2010.

Knihy byla přeložena z originálu **Unser Hund. Der Pudel**,
vydaného nakladatelstvím Kynos Verlag GmbH, Nerdlen, Germany.

© 2010 Kynos Verlag, Nerdlen, Germany

Czech language translation © Grada Publishing, a.s., 2011

*Názvy produktů, firem apod. použité v knize mohou být ochrannými známkami
nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků.*

ISBN 978-80-247-3945-8 (tištěná verze)

ISBN 978-80-247-7093-2 (elektronická verze ve formátu PDF)

ISBN 978-80-247-7094-9 (elektronická verze ve formátu EPUB)

Rosa Engler

VELKÁ KNIHA O PUDLECH

 GRADA

Obsah

Předmluva	9
Výjimečný – Proč je pudl tolik oblíbený	11
S bohatou tradicí – Původ a příbuzenstvo	19
Elegantní – Standard a výstavy	35
Rozmanitý – Velikost a barvy	49
Uctíváný – Slavní majitelé	63
Neodolatelný – Rady při koupi štěňátka	69
Náročný – Péče o kadeřavou a šňůrovitou srst	77
Temperamentní – Nezaměnitelná povaha pudla	89
Snášelivý – Ve společnosti dětí, jiných psů a zvířat	93
Talentovaný – V cirkuse a dog dancing	99
Užitečný – Záchranář a asistenční pudl	111
Sportovní – Psí sporty, pudlí dostihy, volný čas	129
Vitální – Výživa, zdraví, pudl ve stáří	143
Důležité adresy	152
Doporučená literatura	153
Poděkování	154
Zdroj fotografií	156

P

Předmluva

O pudla jako o veselého, všestranně nadaného a nekomplikovaného čtyřnohého přítele vhodného do každé „nepohody“ se v dnešní době opět zajímá stále více a více lidí. Přesto si mnozí nejspíše už předem udělali o tomto plemeni určitý úsudek. To, zda se shoduje se skutečností, může však člověk zjistit teprve tehdy, když pudla pozná blíže. V této knize jsem proto ráda popsala své dlouholeté zkušenosti s pudly, kteří mě provází mým životem již od roku 1965. Těší mě, že ve fotografiích, které výmluvně hovoří samy za sebe, vám mohu představit toto plemeno v celé jeho rozmanitosti. Dočtete se spoustu zajímavostí o velkých i malých pudlech, kteří vzbuzují svými neuvěřitelnými výkony ve službách člověka nebo ve psích sportech zaslouženou pozornost. A určitě objevíte spoustu nových, překvapujících stránek, které se skrývají v této odedávna chované rase.

Bettingen, duben 2010

Rosa Engler

V

Výjimečný – Proč je pudl tolik oblíbený

Účes

Již na římských mincích jsou zobrazeni lovci v doprovodu psů s kadeřavou, na zádi zkrácenou srstí. To dokazuje, že původ tzv. lvího stříhu sahá až do antiky. V žádném případě to tedy není výmysl novodobých vystavovatelů pudlů. Prvotním důvodem tohoto opatření bylo usnadnit chundelatému psovi plavání ve vodě¹. Ještě déle než u pudlů je tento stříh známý u portugalských vodních psů a lvíčků. Později se pudlům lovicím kachny začala vázat barevná stužka do chlupů na hlavě. To proto, aby lovci rozpoznali svého pudla, který plaval ve vodě, současně stuha zabraňovala, aby dlouhé chlupy padaly psovi do očí. Chlupaté manžety nad tlapkami měli chránit zápěstí, kolena a kotníky. Později se z nich na výstavách zformovaly kulaté bambulky (pompons). Pompon na konci ocasu sloužil jako kormidlo.

Kadeřavá srst

Na pudlovi nás na první pohled zaujme jeho jemná, kadeřavá srst. Neexistuje žádné jiné psí plemeno, které by bylo možné stříhat na tolik různých způsobů, jako je tomu u pudla. Jak má stříh vypadat, se však předepisuje pouze pro psí výstavy². Majitelé aktivně sportujících pudlů volí nejčastěji krátký stříh, který se dá udržovat daleko snadněji. Pochopitelně, že úpravou srsti změníme pouze vzhled pudla, jeho povaha zůstane nedotčená. I za extravagantním stříhem se skrývá pravý pes, který rád skáče, běhá a plave. Stříhání je potřeba k tomu, aby

Bílý velký pudl ve výstavním stříhu.

¹ Srst na přední části těla – vestička – se nechávala dlouhá, aby ochránila důležité orgány, jako srdce a plíce, proti chladu, zatímco srst na zádi a končetinách se upravovala nakrátko. Vzhledem k tíže namočených chlupů by se mohl neostříhaný pes i utopit. Pozn. překl.

² Pudli, kteří nejsou ostříháni v souladu se standardem, nesmějí být posuzováni na výstavách nebo oficiálních akcích, nejsou však vyřazeni z chovu. Pozn. překl.

Krátce ostříhaná zád' je také u portugalského vodního psa tradičním účesem, který mu měl ulehčit plavání.

Rovněž lvíček nosí typický „pudlí účes“.

se pudlíci cítili dobře. Jejich objemná srst roste i v obličejové části, kde by nezkracovaná mohla jednoho dne začít omezovat výhled našeho čtyřnohého přítele. Pudl líná v průběhu celého roku, na rozdíl od ostatních psů línajících většinou na jaře a na podzim. Příjemné je, že uvolněné pudlí chlupy neulpívají na oblečení nebo v koberci, ale zůstávají v srsti, proto se musí pravidelně vyčesávat, aby srst nezaplnatěla.

Výhody pudlí srsti

Velmi ceněné jsou dvě vlastnosti vyčesaného pudla – nešíří nepříjemný psí pach a většina lidí alergických na psí srst nemá negativní reakce. Tyto žádoucí vlastnosti se snaží chovatelé vnést do plemen křížených s pudlem, jako je labradoodle (kříženec labrador x pudl, počátek šlechtění v Austrálii pro potřeby slepců, dosud FCI neuznaný, populace kolem 3000 jedinců), goldendoodle (zlatý retríver x pudl), cocka-poo (kokršpaněl x trpasličí pudl, USA), nebo aussie-poo (kříženec australského ovčáka a pudla).

Tito kříženci jsou v současnosti velmi žádaní. Označují se jako designerská plemena. Meziplemenným křížením se snaží chovatelé zároveň potlačit rozšíření některých dědičných onemoc-

Velký pudl v moderním střihu.

Šňůrový pudl

nění³. Tento předpoklad však dojde naplnění jen tehdy, pokud jsou zapojeni seriózní chovatelé, kteří používají k chovu zdravá zvířata a vedou o chovu poctivě evidenci.

Šňůrovitá srst

Některým pudlům se mokrá srst krotí poměrně snadno a rychle do pravidelných provazců – chomáčů, jak to známe u pasteveckých psů se zplstnatělou srstí. Pokud necháme chomáče nečesané, může vzniknout šňůrovitá srst, která vyžaduje zcela odlišnou péči. Více o této problematice najdete v kapitole „Pudl ... Náročný – péče o kaďeravou a šňůrovitou srst.“

Pohyblivý a hrdý

Nápadný je ladný způsob chůze pudla. Elegantní, úžasně pružné pohyby nám připomínají tanečnicka. V klusu vypadá, jako by se sotva dotýkal země. Hrdé držení hlavy a ocasu vyvolává velmi sebevědomý a ušlechtilý dojem, není proto divu, že pudl byl tak oblíben na královských dvorech.

Díky své inteligenci je pudl již odedávna ceněn v cirkuse.

Zábavný

Pudl stojí rád ve středu pozornosti. Schopnost s lehkostí balancovat na zadních nohou je mu vrozená. Jeho veselé nápady z něj činí zábavného společníka a průvodce.

Inteligentní

Nadprůměrná inteligence pudla spolu s harmonickou tělesnou stavbou, hravou povahou a od daným chováním ho přímo předurčuje k mimořádným výkonům ve psích sportech a ve službách člověka. Velký pudl se pro svou nesmírnou učenlivost hodí také k náročnému výcviku na slepeckého nebo asistenčního psa. A jako správný milovník vody se s potěšením nadchne i pro svůj původní úkol – aporťování kachen.

Rozmanitý a dlouhožijící

Zcela zvláštní je vnější vzhled pudla. Nejenže se dá různě stříhat, ale existuje i ve čtyřech různých velikostních rázech a v šesti barevných variantách. Takovou rozmanitost nenajdeme u žádného jiného psího plemene. Dlouhověkost pudla je mimořádná. Podle jedné z vědeckých studií dosahuje pudl nejvyššího stáří ze všech psů, přičemž do této studie byli zařazeni i kříženci.

³ Při šlechtění čistokrevných plemen se často provádí příbuzenská plemenitba, aby se upevnil požadovaný jednotný, vyrovnaný vzhled a zvířata byla výstavně úspěšná. Tím se však v populaci snižuje genetická různorodost, a může tak dojít až k inbreedingové depresi, kdy se ve vyšší míře projevují onemocnění např. kyčelních kloubů, kardiovaskulárního systému, kůže apod. Kříženci jsou v průměru inteligentnější, výkonnější, zdravější, odolnější a přizpůsobivější než čistokrevní psi. Pozn. překl.

Labradoodle

V labradoodlovi by se měla spojovat síla a dobromyslnost labradora s učenlivostí a inteligencí pudla. Toto designerské plemeno vzniklo v naději, že se na potomstvo přenesou vlastnosti pudlů srsti nevyvolávající alergie. Nápad na nové psí plemeno pochází z Austrálie, kde byl labradoodle mezitím uznán jako národní plemeno. V Austrálii a v USA existuje již pro tyto křížence plemenný standard. Chovatelé doufají, že vytvoří křížením těchto dvou plemen psa, který bude obzvláště vhodný pro výcvik slepeckých psů. Křížením dvou plemen se však může podařit vytvořit nové zdravé plemeno, pokud se plemenitbou budou zabývat angažovaní chovatelé. V zemích uznávajících standardy FCI neplatí pro tyto křížence žádné chovatelské předpisy, protože zatím nejsou oficiálně uznávaným plemenem. Při koupi labradoodla byste měli dbát zejména na to, aby vám chovatel ukázal zdravotní atesty obou rodičů. Od rodičů, kteří nejsou kontrolováni na dysplazii kyčelních kloubů nebo mají špatné klouby, nelze očekávat bezvýhradně zdravé potomstvo jenom proto, že došlo ke spojení dvou plemen.

S bohatou tradicí – Původ a příbuzenstvo

Oblíbený lovecký pes

Když v 19. stol. němečtí kynologové psali o pudlovi, měli na mysli velkého pudla. Lidově se mu také říkalo pudl královský. Tehdy to byl nesmírně oblíbený a spolehlivý lovecký pes. Jak se dozvíme z letáku Klubu pudlů a pointrů, přisuzovaly se mu jen ty nejlepší vlastnosti. Dočteme se zde například následující: „Zejména chválena byla jeho náruživost pro slídění (nadhánění zvěře), vášeň pro vodu, vůle pracovat na stopě, hlasitost na stopě, chuť aportovat, schopnost donášet zvěř, která kamsi zapadla, ostrost na dravou zvěř, inteligence a učenlivost. Platil za nejinteligentnějšího ze všech psů.“

(Adolf Wienecke)

Ve všech kynologických dílech uplynulého století je pudl popisován jako obzvláště veselý a inteligentní tvor. Přehnanou chválu objevíme u Petra Scheitlina, švýcarského vědce ze St. Gallenu. Ve svém dvojsvazkovém díle „Versuch einer vollständigen Tierseelenkunde“ (Stuttgart, 1840) líčí pudla v sáhodlouhých popisech jako nejdokonalejšího psa. Z tohoto období známe také věhlasný výrok Goethova Fausta „V tom je tedy jádro pudla“. Pudl, který v tragédii *Faust* ztělesňuje Mefistu, projevuje ve svém chování údajně prvky z chování ovčáckých psů, když při běhu obíhá ve stále užších kruzích, jak to činí ovčácký pes při shánění ovcí dohromady. Goethe také popisuje vrozenou chuť pudla k aportování následujícími slovy: (Faust) „Vidíš, jako by nás chytal do nějaké sítě (pudl), však ty magické smyčky ihned zmizí...“ (Wagner) „Je to potřestěné zvíře. Když stojíš, tak čeká, jak se hneš, hned štěká. Pro větev do žita vrhne se, botu až z řeky přinese.“

Dva němečtí lovečtí pudlové z Cassellovy knihy *The Book of the Dog*, 1881.

Tato rytina od J. A. Kleina z roku 1818 ukazuje německého pudla v krátkém pracovním střihu. Z knihy *Die Deutschen Hunde* od Richarda Strebela, 1905.

U mnoha pudlů je ještě dnes zřetelná jejich příbuznost s vodními psy díky jejich potěšení z mokrého živlu.

Odkdy je pudl znám?

Podle písemných záznamů v roce 1642 obdržel princ Rupert⁴ od britského velvyslance lorda Arundella bílého pudla z německého chovu jménem Boy, kterého si po svém propuštění ze zajetí v Linci vzal s sebou do Anglie. Mezi princem a pudlem se prý vyvinul velmi úzký vztah. Pes žil na královském dvoře jako člen rodiny. Dokonale sehrané soužití mezi pudlem a jeho pánem podnítilo nepřátele prince Ruperta k tomu, že začali připisovat tomuto pejskovi ďábelství. Bohužel Boy přišel o život na bitevním poli u Marston Mooru roku 1644. V této spojitosti bylo v Anglii poprvé použito slovo „pudl“. Více o tomto příběhu se dočteme v knize „The New Poodle“ od Mackeyho J. Iricka Jr. z roku 1986, str. 18, 20, 22 a 24, nebo na také webových stránkách Emily Cain (www.poodlehistory.org).⁵

V Německu byl však znám rovněž malý ráz pudla, který byl vycvičen převážně k vyhledávání lanýžů. V knize „Der Deutsche Pudel“ (Německý pudl) od Clau-

⁴ U nás známý spíše jako Ruprecht Falcký, bojoval na straně protestantů a tři roky strávil v rakouském zajetí. Pozn. překl.

⁵ Byl schopen odhadnout charakter člověka, dovedl rozeznat, zda to, co říká, myslí upřímně nebo je to přetvářka. Říkalo se, že svou tlamu používá jako lapač a chytá letící střely. Více v knize G. L. Hausmanna, *Historie psích plemen*, 1998. Pozn. překl.